

עין משפט ונר מצוה

בב א מ"י פ"ד מהלכות שנועות הלכה כ':

בג ב מ"י פט"ז מהלכות סנהדרין הלכה ד (ע"ש) דפקס לוקין על תחלת ספקין:
בר ב מ"י פ"ד מהלכות שנועות הלכה ט':

בה ד מ"י שם פ"ה הלכה ג טו"ע י"ד פומן גר ספיקי:
ז:

בו ה מ"י פכ"ז מהלכות סנהדרין הלכה ג ועיין בהשגות וזכ"מ טו"ע ח"מ סימן כו ספיקא א':
בו ו מ"י פ"ב מהלכות שנועות הלכה ח':

שינויי נוסחאות

אָל דלוקס מגדף ג' ר' אכלט (ש"ס) ׀ תיבת הוא ממקן (ש"ס) ׀ א שגא אכלתי ולא אכלתי אמר דבא, ועל מיתות דקא מרבה, מוזיל לא אכל נכסין קו לרעותי כי לפד' דמיא למחן (ש"ס) ׀ ע שקר דרביא שדברות שזא מה שדברתי שזא לשכנר שדברתי אומר על שיש שהוא של דהב שהוא משקר בשעת השברעה אף שקר לשכנר אכלתי ולא אכלתי (ש"ס) ׀ א שגא אכלתי ולא אכל ממלקות אכל קרבן מחייב ומ' וס', וכה' שנועות סס להילא (סחא"כ) ׀ שגא דקא' בלגא ממעט להבא (ש"ס) ׀ ׀ ומקלל אט מכירו (ש"ס) ׀ ת שמער גרי' וכמיו (ש"ס) ׀ ׀ כדכר גיזל אמר רב דלמא (ש"ס) ׀ ׀ על מיתות וכו' מדבק נכסין קו לאויות כי לפד' קרינ' למחן (ש"ס) ׀ א שגא דלא היה בו מעשה (הגרא') ׀ ין לומר שכוה' הימי (ש"ס) ׀ א שגא כדמסקין (עכ"ה) ׀ ין לעיל דב"ד שגמטת (ש"ס) ׀ טו' א שגא על דיוקן כשנעא קרנ עזרה ויורד ואסס (ש"ס) ׀ ׀ על דדונה מות (ש"ס) ׀ ׀ ין ג'א מ"מ חייב ין' א קר, ין קרנ הסד', ומהי'ד אלא רישא למעוטי אורכל ולא אורכל דפטור מקרבן על שגגתו הסד' (ש"ס) ׀ א שגא אורכל ולא אורכל ממלקות וקא מרי' וכו' (הג' וכו' סחא"כ) ׀ תל' לפיט אפסיו (ש"ס) ׀ כס המולה, דלי מדרג גיזל לא תטיען דדמי מורה מדברי קבלה לא לוקי' (ש"ס) ׀ א שגא בשבועה שלא אורכלנה שנועה שלא אורכלנה ואכלה וכו' (הג') ׀ כזן פטמיט דלא איחשיל ראשונה קיימא שניה (ש"ס) ׀ כס' א שגא ממלקות (הג' סחא"כ) ׀ כזן ק' וא"כ מציא קאמר ומלי שגא וכו' נאמר מלי שגא להקשות אדכרנא ר"י יתקן למעוטי אורכל כי היכי דלא תיסקי' (ש"ס) ׀

רבינו גרשום

אימא א' ינקא כ"ה, אפי' כ"י: אשבחן שבועת כ"ה, לרשון שבועת שוא היינו נשבע לשבועת אף חרודי לאדם אמר על נשבע של אבן שהוא של דהב או נשבע אם לא ראיתי נחש בקרחת בית הדב: משום דהתראת ספק. שבתמינן בן הדיוור שבתאכלנה היום הוא אומר כן אעשה שבתאכלנה פטור ועדיין יש שהות הרבה ביום ואם עבר היום ולא אכלה יכול לומר שבתאכלה דכל התראה שאינה בשעת מעשה נכון זו הוי התראה ספק ולא שמה התראה שיוכל לומר שבתאכל התראה: אימא א"ר אבהו תנא: דלוק על שבועת שקר דאמר שבועה שבתאכלתי ולא אכלתי שבועה שלא אכלתי ואכל קודם השבועה וההוא קדוש השבועה לא היה מעשה: ומאי שנא באורכל ולא אורכל דאמרת בן דלית ביה מעשה לא לקי' ומ"ש באכלתי ולא אכלתי דאמרת א"ר דלית ביה מעשה לקי' פטמיט רביהא חרודי: שבועת שקר דכתיב לשוא חרודי תרי וימי הל"כ בעינן שקר דומיא דשוא לשבשר שנשבעים בהנך על שדן את הירוד על שזא ואמר על עמוד של אבן נשבע:

שבועה שְׁלֹא אוֹכֵל כּבֵר זוּ יגט שבועה שְׁלֹא אוֹכֵלָנָה ואִכְלָהּ אינו חייב אִלּא אחת. ודוקא נקט שבועה שלא אוכל תחילה דלי אמר שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכל חייב שמים דשלא אוכלנה משמע כולה וכי הדר אמר שבועה שלא אוכל משמע כלל ובשבועות (דף כו:) מפרש אמאי תנא שלא אוכלנה שני פעמים יח:

ומאי שנא. פירש"י מאי שנא דממעט אוכל ולא אכל כן מקרבן וקמרני אכלתי ולא אכלתי מסיפא דחייב בקרבן ולא נהירא דלי אמר למעוטי אוכל ולא אכל לא קשיא מידי אכל אי אמר איפכא אז תימאש קו יג ור"י פירש ומאי שנא דמפרש לה כרבי עקיבא לוקמא כר' ישמעאל ורישא למעוטי אכלתי ולא אכלתי מקרבן וסיפא למעוטי אוכל ולא אכל ממלקות ומשני קאי בלגאכא כו: **ובמקלל** חבירו בשם מגילן, אם לא תשמור לעשות והפלא ואזהרתיה מהכא לא תקלל חרש אי נמי מהאי קרא גופי':

בן לקיש אמרי אינו לוקה ר' יוחנן אומר אינו לוקה אדלאו שאין בו מעשה הוא וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו ור"ל אמר אינו לוקה משום דהוה ליה התראת ספק א יוכל התראת ספק אין לוקין עליו אלא א"ר אבהו תהא באכלתי ולא אכלתי ומאי שנא אדקא מרבה אכלתי ולא אכלתי מאוכל ולא אכל אמר רבא בפירוש ריבתה תורה שקר הדיומה לשוא מה שוא לשעבר אף שקר לשעבר איתיביה רבי ירמיה לרבי אבהו א שבועה ישלא אוכל כבר זו שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכלנה ואכלה אינו חייב אלא אחת וזוהי שבועת בימי' שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה קרבן עולה ויורד וזוהי למעוטי מאי לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי דלא לקי לא זו היא דעל שגגתה מייתי קרבן אבל אכלתי ולא אכלתי לא מייתי קרבן ומני רבי ישמעאל היא' דאמר אינו חייב אלא על העתיד לבא אבל מילקא לקי אימא סיפא וזוהי שבועת שוא שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה פטור וזוהי למעוטי מאי לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי דלא לקי לא זוהי דעל שגגתה פטור מקרבן אבל אכלתי ולא אכלתי מייתי קרבן ומני ר"ע היא דאמר' מביאין קרבן לשעבר והא אמרת רישא רבי ישמעאל אלא מרסיפא רבי עקיבא רישא נמי רבי עקיבא ורישא לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי אלא למעוטי אוכל ולא אכל א ומהי שנא א משום דקאי בלהבא ממועט להבא קאי בלהבא ממועט לשעבר: ומימר: א"ל רבי יוחנן לתנא לא תחני ומימר משום דבדיבורו עשה מעשה: א המקלל את חבירו בשם: מגילן א"ר אלעזר א"ר אושעיא אמר קרא א אם לא תשמר וכתבי² והפלא ה' את מכותך' הפלאה זו איני יודע מהו כשהוא אומר א והפילו השופט והכהו לפגיו הוי אומר הפלאה זו מלקות אימר אפילו שבועת אמת בהדיא כתיב א שבועת ה' תהיה בין שניהם אימר הני מילי' לפי'ם את חבירו אבל מילקא לילקי לא מצית אמרת דהכתיב א ובשמו תשבע ההוא מיבעי ליה א לכדרב א דאמר רב גידל אמר רב ימנין שנשבעין לקיים את המצות שנאמר א נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך הכתיב קרא אחרינא א וכו תדבק ובשמו תשבע אלא למאי אתא למקלל את חבירו בשם ואימא א למוציא שם שמים לבטלה מי גרע מקלל את חבירו בשם ממוציא שם שמים לבטלה אנו הכי קא קשיא לן אימא מוציא שם שמים לבטלה תיסיג ליה במלקות וקמצער ליה לחבריה לא תיסיג ליה במלקות לא

ודאי חייב על שגגתה קרבן'יו: ומאי שנא. דממעט א אוכל ולא אכל מקרבן וקא מרבי אכלתי ולא אכלתי מסיפא דחייב קרבן: ומשני מסתברא רישא למעוטי אוכל ולא אכל: דקאי בלגא. דקמני שבועה שלא אוכלנה וממעט להבא כהן מסיפא דחייב קרבן: ומאי שנא. דהאי ממשט: מוחלין קדשים: אם לא ששמור לעשות וגו'. עד ליראה את השם שימירא שלא להוציא את השם לבטלה וכן מקלל את חבירו בשם מוציא להטלה וכתבי והפלא ה' את מכותך שטול מכות וייינו מלקות: אפילו שבועה אמת. דקא מזהר קרא דאפילו שבועת אמת לא ליעזב בשם שמים או עבד והפלא ה' את מכותך שטול מלקות: כדאי כתיב דשרי למיעבד: יא לפי'ם חזירי: שגא לא שגא ויכל לחזור כי שגאנא נשבעתי ואקיימה וגו' והאכי אינטריך האי קרא ובשמו תשבע לאשמעינן דנשבע לקיים את המצוה מותר: הכתיב קרא אחרינא ובשמו תשבע. דמרי קראי כתיבי ובשמו תשבע חד צואתחנן וחד צוהיה עקב חד מיבעי ליה דנשבע לקיים את המצוה'יס ואידך לשבועת אמת: אלא למאי אסא. האי אם לא תשמור וגו': למקלל אם חזירו בשם. דודאי לקי אש'ג' דלא עבד מעשה: שם שמים נעטל. אכל מקלל את חזירו בשם לא לקי: ומהדר ליה לאו כל דקן הוא: דהינא דקא עבד סרי איסורי לא סויגי ליה במלקות. ואף על גב דלקא אפילו הכי לא נתכפר עדיין במלקות לחודיה:

על דהב כו') היינו כשאכלתי ולא אכלתי ומכוח על מה שהוא יודע לשבער שאינו כן אף שקר נמי בעינן לשעבר היינו אכלתי ולא אכלתי ולשעבר הוא: אינו חייב אלא אחת. דאין שבועה חלה על שבועת: אבל אכילתי ולא אכילתי לא מיייתי קרבן, אלא לקי: אבל אכילתי ולא אכילתי מייתי קרבן, לוקי: ורישא לא למעוטי אכילתי ולא אכילתי מקרבן: אלא למעוטי אוכל ולא אכלי. מקרבן: ומאי שנא. דהאי ממשט: משום דקאי בלהבא. שבועה שלא אוכל: ממשט דלהבא. שבועה שאוכל ולא אכל אבל אכלתי ולשעבר הוא לא ממעט אלא לקי וכדו' אבהו דברבורי עשה מעשה שסקיבש בהנך חולי: ארישא את השם. קס"ד דהאי ליראה את השם היינו שתיירא שתיירא שזא שלא תקלל בו חברך וכתבי ביה הפלאה דהיינו מלקות: אימא האי ליראה את השם אינו מקלל את חבירו בשם אלא שתיירא אותו שלא תהא נשבע בשמו אפילו באמת: אימא האי שבועה ה' תהיה בין שניהם לאו שיהא מותר להכתילה לישבע באמת אלא משום הכי צריך שבועה כדי להסיק דעוה על בעל הבית מוטב שפיס דעוה במקוון ולא בשבועה ואם לא רצה ממוון אלא שבועה ישוב על כדו להפסיק דעוה אבל ליקח על שבועת אמת דאימא להכי הוא דאתא ליראה את השם ולא להקלל חברו בשם: תהוה א מצית אכלתי. דעל שבועת אמת ליקח דהנ תיב קאי אחרינא דשרי דכתיב ובשמו תשבע. ארישא את השם אלא לרבי מצוה משום לזרוזי נפשיה וכדכר גידל אמר רב: הא כתב קרא אחרינא ובשמו תשבע. דתרי וימינ' כתיב ובשמו תשבע [חד לכדרב גידל וחד] למישרי אפילו שבועת אמת דעלמא ואייתי' ליה ליראה את ה' למקלל חברו בשם: א"ר ההוא דרב גידל מן וכו' תדבק נפקא אלא ובשמו תשבע למי לי אם אינו ענין לשבועת הדריינים דמותרת דנפקא מן שבוות ה' תהיו ענין לשבועה דעלמא ולא לירייני ואם אינו ענין לשבועה דמצוה דנפקא מן וכו' תדבק תהיו ענין לשבועת אמת ח' דחול ליראה את השם כו: ואימא דאי אריא ארי' אמוציא שם שמים אכלתי. הוא דאתא ולא למקלל: האי לא מצית אמרת מקלל את חברו בשם ממי שמוציא שם שמים לבטלה. דהא מקלל (את החביר) בשם חרי איסורי עבד דמוציא שם לבטלה מקלל את חברו ועוד שמקלל חבירו ודאי לא גרע (מוציא שם שמים) אלא חמיר: ואנן הקי קשיא לן דינמא מוציא שם שמים לבטלה תיסיג ליה במלקות דינמא דלהכי כתיב והפלא אבל מקלל את חברו בשם לא תיסיג ליה במלקות דתרוי' עבד:

^(א) נגלה דלצי' אמת דרשות ואי"כ ע"כ קר קרא דליראה את השם למקלל חבירו אמת.

ג:

הכל ממירין פרק ראשון תמורה

אין מנקין אוסו. דכתיב [שמות כ] כי לא ינקא ה': נקיות כלל. דאין מלקין אוסו צית דין שגמטה: אשכחן שבועה שוא. דכתיב (שמות כ) אשר ישא את שמו לשוא וייינו שבועת שוא כגון נשבע לשנות את הידוע לאדם: שבועה שקר. מפרש לקמן היכי דמי: מגילן. דלקי עלה: מעשה עבד. וצדין הוא דלילקי שהרי אכל ועשה מעשה: ולא אכל. יא דלאו היינו מעשה: ווי דהויא הפסאס ספק. דלי אחרו ציה הזר בך שמהלל הככר שנשבעת עליה יכול לומר אין לי צית מיחוש בהתראה זו דלכתי יס לי שהות וכן כל היום כולו ואפי' כי עבד היום יכול לומר יו שוכח הייתי ולא נזכרתי לא בשבועה ולא בהתראה ואינו לוקה: ספא בלכתי ולא אכלתי. כלומר ספא שבועת שקר נשבע שלא אכל ואכל או שאכל ולא אכל דהכא ליכא שזס מעשה דהא לשעבר נשבע: ומאי שנא אכלתי ולא אכלתי. כלומר מאי איריא דקא ממעט אוכל ולא אכל ממלקות טפי מחללתי ולא אכלתי הא בתריייהו ליכא שזס מעשה: שבועה שקר דומיא דשבועה שוא. כדמפסקא א לעיל לשוא לשוא שמי פעמיים: ספא שבועה שוא שהיא לשעבר. כדי נשבע על עמוד של שוא שהוא של כסף היינו לשעבר דלשעבר קודם שנשבע הויא אכן כמו שהיא עכשיו ומה שוא לוקה עליה כדאמר' לעיל יז צב"ד שלמטה מלקין ומנקין אותו אף שקר לשעבר דהיינו אכלתי ולא אכלתי לאפוקי אוכל ולא אכל שוא דהבא: שבועה שלא אוכל כבר זו וכו'. דהא נשבע תלת זימני שלא יאכל אותו ככר: אינו חייב אלא אחס. כדאמרין בשנועות [ס:] דאין שבועה חלה על שבועה: וזו היא שבועה ציטוי. דקאמר קרא לנטא בשפמים להרע או להטיעב וגו' וזו היא שבועת ציטוי שמוציא שפמי' שלא יאכל אותו ככר אכל לא גזיל מלך או לחבירי אכל שבועת העדות ושבועת הפקדון יט מציא על הדון כשגגה אסס: למעוטי מאי. דאין מייעין על יט זדונה מכות: לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי. דאע"ג דהויא שבועת ציטוי דלא לקי משום דלהרע או להטיעב כתיב דמשמע להבא פרט לשעבר כגון אכלתי ולא אכלתי ואכתי נשבע שקר היכי דמי: לא מייסי קרבן. משום דלהרע או להטיעב גבי קרבן קאי אכל י"ממה נפשך חייב עליה מלקות דומיא דשבועת שוא ו: דאמר י"ן ריי"ן צמס' שבועות (דף כה). אינו חייב אלא על העמיד לבא: זו היא שבועה שוא. סיפא דההיא משנה לעיל הויא האי זו היא שבועת שזא וכו': ורישא לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי. דלכחתי ולא אכלתי

שבועה שאוכל כבר זה כו' אינו לוקה. פטור ממלקות דלא תשא (פסחים סג.) ומכל מקום חולקים שנועטו על דבר, טעמא דהייב מר לא יסיב מה, ומר לית ליה טעמא דמר, ולקמן מפרש פלוגמתי' (שבועות ג.). דלאו שאין בו מעשה הוא. אכל משום המלח ספק לא היה מפטר, דהמלח ספק שמה המלח (פכות יט.). משום דהוא ליה התראה ספק. וזי ממריה ציה אכלה היום פן מעובר על לא השבע, שמה יעבור שמה לא יעבור על המלחטן, דעדיין אס שהות ציז (פסחים סג.) ספק אס יעבור על המלח אס לאו, שיטול למר עיניו יס שהות ציז, ואין המלח יכול לטון שיעבור היום כחול דבדור של המלח (שבועות כג.) אכל משום לאו שאין זו מעשה לא היה מפטר דקסני לאו שאין בו מעשה לוקין עליו (מכות יט.). אינו חייב אלא אחת. דמחלל שנשבע עליו שבועה לאשונא נאסתי. עליו זו הדר אישבענא ה"ל נשבע לקיים את המצוה, ומנן (שבועות ס.) נשבע לקיים את המצוה ולא קיים פטור משבעת קרבן (שבועות ד.) וכע"ז שם על העתיד. דייקן (סג.) לאו להטיע (שם ג.). שנשבעין לקיים את המצות. כלומר מלוא שהיא אס נשבע לקיים מלוא כדי שמיחר ויזכרו לקיימא (תניא ג.).

שיטה מקובצת

מל'קין אותו ומנקין אותו. פי' בהכאה שיש לו קצבה ומתחפר לו. גליון: וכתבי והפלא ה' את מכותי הפלאה זו בו'. ומקלל את חבירו קאמי ש יקלל את אביו ולא תקלל חרש, ובפי' ה' מותות דף ס"ז ע"א מפי' ליה כל אינו מנשיא רדיין וחרוש:

אימי' אפילו שבועת אמת. ואזהרתיה מאת ה' אלוהיך תירא א"י מאם ליראה, וכן ממוציא שם שמים לבטלה יש לפרש דאזהרתיה מהכא: אפילו שבועת אמת. כגון הנך דאמרין שבועת ח' ע"א. ויכח וזו היא קללה האמורה בתורה בשבועת העדות אימא דהמשביע את חבירו לקי הואיל והוציא... קללה. גליון: למפלל את חבירו בשם. ל"ה ההוא דרב גידל מן בו תדבק נפקא אלא ובשמו תשבע דכתב קרא למי לי אם אינו ענין לשבועת הדריינין דהא נפקא ליה משבועת ה' תהיה בין שניהם תהו ענין לשבועת הפסאס דמותר ואם אינו ענין לשבועה דמצוה דמותר דהא נפקא ליה מן בו תדבק תהו ענין לשבועה דחולין דשריא לירא את השם הנכבד, והפלא ה' את מכותך דכתב והוציא למי לי שיי' לחיובו למקלל את חבירו בשם הוא דאתא: ואימא אמוציא שם שמים אכלתי. כ"ה בהשפוטות בסוף המסכת: א"ר דמינ' ליה במלקות. ע"י בהשפוטות בסוף המסכת: תוס' ד"ה ומאי שנא וכו' ור"י פירש ומאי שנא. כ"ה מה ראת לאוקמי כחיה כר"י לנאמר כר"י וסיפא לא ממעט אכלתי ולא אכלתי ממלקות דרדאי לקי כר"י ולא למעוטי אכלתי ולא אכלתי דחייב קרבן ודאי (חז"י) [שנון] מקרבן לר"י אלא למעוטי אוכל ולא אוכל ממלקות ומשני קאי בלהבא כלומר ברישא דקמי אוכל ולא אוכל ממעט להבא את אוכל ולא אוכל אינו חייב במלקות:

^(א) ע"י שבועות כה, א. ש"מ"ג.
ס פסחים סג: מכות טו: שבועות ג: כה, א.
א ע"י תשובת הרשב"א מל'קין א' סי' קמ"ז. ש"מ"ג.
ד שבועות ג: כו, א.
ס (שבועות ג. כה, א.)
ו (נש כה, א.)
ז (שבת קלח: ע"ש מכות יג, א.)
ח ונלומר שהיה שבועה שומרים ומותרת להסים דעמו על בעל הבית אכל ילקה על שנועת אמת כשנשבע מעלמו שנועת ציטוי. עיין רמב"ן מ"ח ע' כספר המעלות, **ט** נדרים ז: מנינה י, ו קולא ה

מסורת הש"ס

תורה אור השלם

- אם לא תשמור לעשות את כל דברי התורה הזאת והדבובים בספר הזה ליראה את השם תכבד ותורא תהי את ה' אלוהיך: דברים כח נח
- והפלא ה' את מכותך ואת מכות וצריך מכות גדולות ונאמנות וחקים ירעם ונאמנים: דברים כח נט
- והיה אם בן הבות תרשע והפילו השופט והדבורו לפניו כדי רשעתו בנפוסך: דברים כח כ
- שבועת ה' תהיה בין שניהם אם לא שילח ידו במלאתה רשעו ולקח בעקליו ולא ישלם: שמות כב י
- את ה' אלקיך תירא ואתו תעבד ובשמו תשבע: דברים כב יג
- ונשבעתי ואקדמה לשמור משפטי צדקה: תהלים קט כו
- את ה' אלקיך תירא אותו תעבד ובו תדבק ובשמו תשבע: דברים כב י

מוסף רש"י

שבועה שאוכל כבר זה כו' אינו לוקה. פטור ממלקות דלא תשא (פסחים סג.) ומכל מקום חולקים שנועטו על דבר, טעמא דהייב מר לא יסיב מה, ומר לית ליה טעמא דמר, ולקמן מפרש פלוגמתי' (שבועות ג.). דלאו שאין בו מעשה הוא. אכל משום המלח ספק לא היה מפטר, דהמלח ספק שמה המלח (פכות יט.). משום דהוא ליה התראה ספק. וזי ממריה ציה אכלה היום פן מעובר על לא השבע, שמה יעבור שמה לא יעבור על המלחטן, דעדיין אס שהות ציז (פסחים סג.) ספק אס יעבור על המלח אס לאו, שיטול למר עיניו יס שהות ציז, ואין המלח יכול לטון שיעבור היום כחול דבדור של המלח (שבועות כג.) אכל משום לאו שאין זו מעשה לא היה מפטר דקסני לאו שאין בו מעשה לוקין עליו (מכות יט.). אינו חייב אלא אחת. דמחלל שנשבע עליו שבועה לאשונא נאסתי. עליו זו הדר אישבענא ה"ל נשבע לקיים את המצוה, ומנן (שבועות ס.) נשבע לקיים את המצוה ולא קיים פטור משבעת קרבן (שבועות ד.) וכע"ז שם על העתיד. דייקן (סג.) לאו להטיע (שם ג.). שנשבעין לקיים את המצות. כלומר מלוא שהיא אס נשבע לקיים מלוא כדי שמיחר ויזכרו לקיימא (תניא ג.).

הגהות הב"ח

^(א) גם תוס' האם היא מעשה קא עבד:
ג (ס) עבד ד"ה לא מימינ' וכו' שזא הסד' ואומ' מ"ה ר' ישמעאל בר' דלמור:

מגהות הב"ח

מוסף רש"י

שבועה שאוכל כבר זה כו' אינו לוקה. פטור ממלקות דלא תשא (פסחים סג.) ומכל מקום חולקים שנועטו על דבר, טעמא דהייב מר לא יסיב מה, ומר לית ליה טעמא דמר, ולקמן מפרש פלוגמתי' (שבועות ג.). דלאו שאין בו מעשה הוא. אכל משום המלח ספק לא היה מפטר, דהמלח ספק לא היה מפטר, דהמלח ספק שמה המלח (פכות יט.). משום דהוא ליה התראה ספק. וזי ממריה ציה אכלה היום פן מעובר על לא השבע, שמה יעבור שמה לא יעבור על המלחטן, דעדיין אס שהות ציז (פסחים סג.) ספק אס יעבור על המלח אס לאו, שיטול למר עיניו יס שהות ציז, ואין המלח יכול לטון שיעבור היום כחול דבדור של המלח (שבועות כג.) אכל משום לאו שאין זו מעשה לא היה מפטר דקסני לאו שאין בו מעשה לוקין עליו (מכות יט.). אינו חייב אלא אחת. דמחלל שנשבע עליו שבועה לאשונא נאסתי. עליו זו הדר אישבענא ה"ל נשבע לקיים את המצוה, ומנן (שבועות ס.) נשבע לקיים את המצוה ולא קיים פטור משבעת קרבן (שבועות ד.) וכע"ז שם על העתיד. דייקן (סג.) לאו להטיע (שם ג.). שנשבעין לקיים את המצות. כלומר מלוא שהיא אס נשבע לקיים מלוא כדי שמיחר ויזכרו לקיימא (תניא ג.).

שיטה מקובצת

מל'קין אותו ומנקין אותו. פי' בהכאה שיש לו קצבה ומתחפר לו. גליון: וכתבי והפלא ה' את מכותי הפלאה זו בו'. ומקלל את חבירו קאמי מאשי ש יקלל את אביו ולא תקלל חרש, ובפי' ה' מותות דף ס"ז ע"א מפי' ליה כל אינו מנשיא רדיין וחרוש: